

Naročnina listu:
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . " 5—
 Četrť leta . . . " 2-50
 Mesečno . . . " 1—
Zunaj Avstrije:
 Celo leto . . . K 15—
Posamezne številke
 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velika
 ::::: popust. :::::
„Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Broška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Papež Benedikt XV.

Po celem katoliškem svetu gre vesela novica, da ima sveta Cerkev zopet svojega vidnega poglavarja. Kar se izve o osebnosti novega papeža, o njegovi pobožnosti, o njegovi učenosti, o njegovem poznavanju sedanjih socialnih razmer, ga vsakemu hipoma priljubi. Zatrjuje se, da se v njem združujejo dušnopastirske vrline Pija X. z duhovitostjo in vladarskimi zmožnostmi Leona XIII. V težkih časih se nahajamo, toda sv. Duh vodi našo sveto Cerkev. V njegovem imenu prihaja k nam novi papež Benedictus, qui venit in nomine Domini! Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem.

! Iz življenja novega papeža.

Novoizvoljeni papež je rojen dne 21. novembra leta 1854 iz plemenite rodbine markizov della Chiesa v Pegli, majhnem, krasno ležečem primorskem mestu, na morski obali zahodno od Genove. Študiral je v Rimu, v duhovnika bil posvečen leta 1878. Potem je študiral še štiri leta na akademiji v Rimu, kjer se duhovniki vzgajajo za upravne in diplomatske službe. Tu si je pridobil obojni doktorat iz prava. Dne 28. majnika 1883 je postal tajni komornik sv. Očeta ter se seznanil z ženskim Rampollo, kojega karijeri je sledil korak za korakom. Z Rampollom je bil tajnik nundijature v Madridu in z Rampollom se je leta 1887 vrnil iz Madrida v Rim, kjer je bil takoj imenovan uradnikom državnega tajništva, v katerem se je leta 1900 povzpeli do mesta namestnika papeškega državnega tajnika, kar pomenja načelnika službe pri kardinalu državnem tajniku.

Slabotnega telesa, a velikega uma, trdne volje, malobeseđen, ni imel mladi genovski prelat na sebi prav nič onega, po čemur se takorekoč že od daleč spozna rimske prelata in celo take, ki so vsaj nekoliko časa preživeli v Vatikanu. Nastopal je hladno in resno, in vendar si je znal pridobiti poslušalca, ter ga ob enem držati v primerni daljavi. Zdelo se je, da se je njegova osebnost pomnožila v novem njegovem poslu: posel namestnika državnega tajnika se je pa ob enem spremenil: monsignor della Chiesa ni bil — in to se je uvidelo takoj — na svojem mestu začasno nameščen uradnik, temveč se je zdelo, da je namenjen postati naslednik državnega tajnika. — Kardinal Marijan Rampolla del Tindaro je bil našel v njem vrednega sodelavca, kateremu je Leonova cerkvena politika veljala ne le kakor dolžnost, kakor vsakdanja naloga, temveč kakor lasten program, kakor lasten ideal. Monsignor della Chiesa, današnji papež Benedikt XV., je bil kardinalu Rampolli inteligenten, zaupen in točen sodelavec ter zvest in pa vstrajen tolmač njegove politike.

Ko je bil izvoljen papežem Pij X., je imenoval za naslednika Rampolli v državnem tajništvu kardinala Merry del Vala, Monsignor della Chiesa še je vendar ostal na svojem mestu do leta 1907, ko ga je Pij X. imenoval za nadškofa v Bologni. Tu je deloval 7 let. Meseca maja letos ga je imenoval Pij X. za kardinala.

Osebnost novega papeža.

Sv. Oče Benedikt XV. je majhne postave, nekoliko sklonjen naprej, nosi očala, je suh, kakor je bil Leon XIII. Poteze v njegovem obrazu kažejo na železno voljo in veliko razumnost, vsa njegova osebnost je obdana z nekako veličastjo in veljavnostjo. V Bologni je bil osebno zelo priljubljen, ker se ni zapiral in ogibal ljudi, ampak s treznim očesom gledal življenje ter z ljubeznijo in modrostjo skušal ljudem celiti v življenjskem boju pridobljene rane. Pravi se o njem, da je izredno delaven in neutrudljiv. Govori francoski in angleški. Katoliško dinastijo Habsburžanov izredno visoko spoštuje.

Ze kot uradnik državnega tajništva mu je bila srčna potreba, da je sodeloval pri dušeskrbju. In ta dela je opravljal s posebnim veseljem in globoko pobožnostjo. Vsak dan je hodil maševati v nek samostan redovnic. Njegova zahvala in premišljevanje po sv. maši je trajalo večkrat do poldruge ure. Vsak petek je imel križev pot pri Sv. Roku in vsako soboto je ravno tamkaj spovedoval po več ur.

Novi sv. Oče ima dva brata, eden je admiral, drugi podadmiral v italijanski mornarici. Oba živita v Rimu.

Po volitvi.

Rim, 3. sept. (Uradno) List „Giornale d'Italia“ poroča, da se je danes že pred skrutinijem — številnim glasov — v Vatikanu vedelo, da se je večina kardinalov zedinila za kardinala Chiesa. Ko so se prečitale prve glasovnice, so poslušali štetje glasov kardinali z globokim molkom. Takoj se je videlo, da bo dobil kardinal della Chiesa večino. Ko se je že kakih 30 listkov glasilo na ime Chiesa, je postala pozornost med vsemi kardinali vedno večja. Sledilo je še kakih 5—6 glasov za Chiesa. Nato pa so prišli na vrsto zopet drugi kandidati. Med tem je imel kardinal Chiesa že 33 glasov. Med kardinali je tedaj nastalo komaj slišno šepetanje. Po volilnih predpisih še 38 od 57 oddanih glasov ne zadostuje za izvolitev. Mogoče je še tudi bilo, da med dvema ali pa tremi kandidati kateri glasuje sam za se. Tak glas pa se ne upošteva in bi lahko taka izvolitev bila zopet negotova. A ta napetost ni trajala dolgo. Prihodnja glasovnica se je zopet glasila na Chiesa in tako je bilo nanj združenih že 39 glasov, to je večina, ki je potrebna za veljavno izvolitev. Ostale glasovnice so se nato hitro prečitale. Vatikanski stavbenik Schneider je sedaj spustil pripravo, po kateri so se vsi baldahini nad glavami kardinalov nagnili k tlom, razun enega, ki je visel nad kardinalom della Chiesa. Vsi pogledi so se obračali na Chiesa, kateri je bil v tem hipu zatopljen v globoke misli. Sedel je z povešenimi očmi nepremično na svojem sedežu; videlo se mu je, da se radi razburjenja težko premaguje.

V tem je stopil starosta kardinalskih škofov v spremstvu staroste kardinalskih dijakov in kardinalskih duhovnikov pred sedež kardinala della Chiesa in ga vprašal, če sprejme papeževo čast. Ko della Chiesa potrdi, še ga vpraša, katero ime si pridene. Della Chiesa odgovori, da sprejme ime Benedikt XV.

Nato so zapustili vsi udeležniki konklava sikstinsko kapelo in odpeljali novega papeža v oblačilnico, kjer je oblekel bele nogavice, ružeče čevlje, belo obleko, ružečo sukno in ružeč plašč. Kardinal della Volpe, starosta kardinalskih dijakov, je po-

tem ogrnil papeža z ružečim, zatopretkanim baržunom.

Ko se je vrnil v sikstinsko kapelo, se je papež vsedel na prestol na najvišji stopnji oltarja, da sprejme češčenje kardinalov, ki so mu najprej poljubili nogo, potem pa roko. Konečno je papež vse kardinale poljubil in jim podelil blagoslov.

Kardinal della Volpe je izročil nato papežu ribičev prstan, ki ga je izročil papež potem kardinalu d'Amicosu, da se vdela njegovo ime.

Spremljan od kardinalov je papež zapustil sikstinsko kapelo. Odšel je najpoprej v svoje novo stanovanje in odtod v notranjost bazilike sv. Petra, da podeli blagoslov.

Takoj po podelitvi blagoslova se je papež zopet vrnil v sikstinsko kapelo, kjer je sprejel drugo češčenje kardinalov.

Rim, 3. sept. (Uradno.) Ob 6. uri zvečer so se kardinali odpravljali iz Vatikana. Med današnjimi avdijencami je sv. Oče sprejel tudi nekatere svoje sorodnike. Brat papežev je italijanski konter-admiral v pokojju. Jutri zjutraj se bo v sikstinski kapeli izvršila slovesna zahvalna služba božja, katere se udeležijo tudi vsi v Rimu bivajoči kardinali.

Rim, 3. sept. (Uradno.) Papež Benedikt XV. si je izbral za svoje stanovanje zadnje nadstropje v vatikanski palači, v kateri je tudi papež Pij X. stanoval. Zvečer je sprejel papež 22 oseb v avdijenci. Sv. Oče je bil dobro razpolozen in je imel za vsakega prijazno besedo. — List „Osservatore Romano“ poroča, da je papež Benedikt XV. imenoval monsignor Parolina, nečaka rajnega papeža Pija X., za kanonika pri cerkvi sv. Petra.

Novi papež si je za svoj grb izvolil znamenje križa malteških vitezov. Papež pripada kot duhovnik maltežkemu viteškemu redu. V mestu Genova, kjer je bil novi papež rojen, vlada veliko veselje. Papež je poslal mestoma Bologna in Genova brzojavno svoj blagoslov. — Imenovanje novega papeževnega državnega tajnika se bo izvršilo še le po kronanju novega papeža.

Pešpolki št. 87, 47 in 27 v bojih pri Lvovu.

Bitka okoli Lvova še traja naprej. — Graški armadni kor izborna rešil svojo nalogo. — Naši stojijo trdno. — Naše desno krilo napreduje. — Avstrija se veseli Auffenbergovih in Danklovih zmag.

Kako stojimo?

Maribor, 4. septembra.

Pri Lublinu stoji zmagovalna armada generala Dankla, pri Zamoscu in Komarowem armada generala Auffenberga, pri Paroje-selu armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda, pri Lvovu in Nikolajevu in južno od Nikolajeva se nahajajo naše glavne čete v neprestanem vročem boju od 27. avgusta sem, desno krilo pa stoji in brani mejo med Kolomejo in Černovicami severno od reke Prut.

Desno krilo je zadnje dni začelo napadati. Iz Sedmograškega so mu prišle na pomoč sveže čete in severnovzhodno od Černovic ob reki Prut so naši v 12urnem boju porazili Ruse. Mi gremo naprej!

V središču (pri Lvovu) je stališče naših čet natežavnejše. Ruska premoč je velika. Kakor hitro

naši pokosijo ruske vrste, prikažejo se zopet nove, kakor bi jih zemlja rodila. Včasih se naši morajo umakniti. Morali so nekoliko nazaj, že blizu Lvova, sedaj pa so se zopet pririli naprej. Naravnost čudovito je, da se naši vsled ruske premoči tako dolgo držijo. Celo vesti prihajajo, ki pravijo, da je položaj našega središča vedno boljši. In alko še pride od juva sem desno krilo, od severa sem pa Auffenbergova armada na pomoč, kar baje ni izključeno, potem je usoda ruske armade zapečatenata.

Nemci stojijo s prednjimi stražami že pred Parizom. Baje se misli že na to, da se Pariz ne bode branil in da bodo dne 10. septembra Nemci že v Parizu.

Borba za mesto Lvov.

Poročilo iz bojnega polja dne 3. septembra, ob 10.20 zvečer:

